

Kontrolstof til Køreprøve - Lastbil

Styretøj

Bilens styretøj skal kunne betjenes på en : **Let – sikker – hurtig** måde.

Let:

Dvs. at under kørsel med lav hastighed skal rattet kunne drejes fra yderstilling til yderstilling uden at møde unormal modstand.

Sikker:

Vil sige at bilen ikke trækker til siden under ligeudkørsel på jævn vej, når man løsner grebet om rattet. Der må ikke forekomme støj fra hjullejer, slag fra rattet eller rystelser i forhjul og rat.

Hurtig:

Vil sige at hjulene præcis følger rattets og at der ikke forefindes ratslør.
Evt. tilladeligt ratslør fremgå af bilfabrikantens anvisninger.

Kontrollere:

Servoolien skal være påfyldt mellem min. og max.
Rør- og slangeforbindelser i servosystemet skal være tætte.

Udpege:

Ratslør = slør i styreforbindelser, at styrehuset sidder løst på chassiset eller slør i forhjulslejer eller hjulophæng.

Mindre slør kan være tilladt i styrekugler, i styrehus når motoren er standset.

Støj i styreapparat med servostyring kan skyldes manglende olie i servosystemet.

Manglende olie, defekt servostyring, herunder servopumpe giver stor eller stødende modstand i rattet under drejning.

Ujævnt/skævt dækslid kan være tegn på forkert indstilling af styreapparatet.

Bremser:

Bremserne skal kunne bremse bilen på en **Virksom – Sikker – Hurtig** måde, ved alle hastigheder og alle belastninger.

Kontrollere:

Ved langsom nedtrædning af bremsepedalen skal bremsevirkningen være stigende, bedømt ved en bremseprøve.

Bremsepedalen skal i topstilling have mindre frigang.

Rør og slanger skal være fastspændte og tætte.

Bremsepedalen skal kunne trædes ned til fast stop, så bremseventilen helt åbnes.

Luftforbruget ved en fuldbremssning må ikke overstige 0,5 bar.

Vores bil har luftstyret ALB-ventil.

Bremsen skal kunne stoppe lastbilen på **10 m. ved 30 km/t.**

Trykregulatoren skal regulere trykket så det holdes mellem min. og max. tryk evt. aflæs på manometer.

Ved lufttørreanlægget må der ikke forekomme kondensvand i trykluftbeholderen.

Trykluftbeholderen skal være fastspændte – må ikke være synlig tærede eller bulede. Skal kunne tømmes for kondensvand. Alarmanordning skal træde i funktion, når trykket i forsyningskredsen er under 2/3 (65%) af laveste arbejdstryk og træde ud af funktion når den går over denne grænse.

Parkeringsbremsen:

Skal kunne holde bilen standset på hældende vej.

Fjederbremsen skal ved aktivering lukke luft af bremsecylinderen, bedømt ved hørlig af luft.

Udpege: For lang oppumpningstid kan være tegn på slidt kompressor, tilstoppet luftfilter, slappe remme og utæt i forsyningskredsen

Kortere oppumpningstid end sædvanligt eller stort trykfald ved fuldbremssning kan være tegn på vand i trykluftbeholdere.

Vand i trykluftbeholdere kan være tegn på uvirksomt lufttørreanlæg.

Trykfald ved tæthedsprøven, kan være tegn på utæthed i trykluftanlægget.

Større forbrug af trykluft end normalt kan være tegn på for lang stempelvandring i bremsemembraner medfører nedsat og/eller forsinket bremsevirkning. Kan skyldes manglende justering af bremseser.

Skævtrækning under bremsning tyder på fugt eller snavs på bremsebelægninger eller defekte hjulbremses, bremsemembraner.

Ujævn bremsning eller hug fra en eller flere hjul tyder på fejl i bremsetromle-skiver og belægning.

Nedsat bremsevirkning tyder på manglende justering af bremser eller forkert indstillet (evt. defekt) ALB-ventil.

Baghjulsblokade under moderat opbremsning kan være tegn på forkert indstillet eller defekt ALB-ventil.

Tæthedsprøve:

Tæthedsprøve udføres ved at bringe trykket i forsyningskredsen op til højeste arbejdsstryk. Bremsepedalen trædes ned til fast stop, og motoren standses, og der lyttes efter udsivning. Hvis der ikke konstateres udsivning eller konstateres trykfald fra anlægget, er det tilstrækkeligt tæt.

Lys og lygter/reflekser:

Alle lygter og reflekser skal være hele og rene og skal kunne lyse, lygter i et lygtepar skal have ens farve og lysstyrke.

De påbudte er følgende:

Positionslys:

Skal kunne ses på 300 m.

Skal være hvidt, men kan være gult hvis det er bygget sammen med gult nær eller fjernlys.

Nærlyset:

Skal oplyse vejen mindst 30 m. og være hvidt eller gult.

Skal være asymmetrisk og have et fald på 1 % svarende til 1 cm. pr. m.

Fjernlyset:

Skal oplyse vejen mindst 100 m. og være hvidt eller gult

Baglys:

Skal kunne ses 300 m. og være rødt.

Stoplys:

Skal være væsentlig stærkere end baglys.

Nr. pladelys:

Skal være hvidt der kan belyse den bageste nummerplade.

Skal lyse så kraftigt, at nr. pladen kan aflæses fra 20 meters afstand.

Blinklys:

Skal være gult og kunne ses i stærkt sollys og skal kunne bruges som havari med alle blinklygter tændt samtidig. Der skal være en på hver side, to fremad og to bagud.

Reflekser:

Skal være røde bagpå og må ikke være trekantede da de erforbeholdt påhængskøretøjer.

Røde/gule bagudvendende refleksplanke-r med strå striber.

Lastbiler, der er længere end 6 m, skal være forsynet med godkendte og mærkede gule sidereflekser og sidemarkeringslygter , (ses min. 300 m) der skal være fordelt på lastbilens sider.

Horn: Skal have en klar og konstant tone.

De bærende dele:

Dæk:

Skal have mindst 1 mm slidbane/mønster.

Dækkets lufttryk skal være efter fabrikantens forskrifter.

Pigdæk må bruges fra 1. november til 15. April.

Der må ikke være unormal dækslid eller buler og revner i dæk og fælge.

Nav- og hjulmøtrikker skal være afskærmet såfremt de ligger uden for dækkets yderside.

Udpege:Ujævn dækslid = defekt støddæmper, akslen har forskubbet sig på fjederen, forkert styrtøjsmål.

Skader på dækkets slidebane og karkasse kan skyldes påkørsel.

Unormal dækform ved vejbanen, unormal varmt dæk efter nogen tids kørsel tyder på ukorrekt dæktryk, der kan medføre at bilen trækker skævt og giver forkert dækslid. Dæktrykket bør i så fald kontrolleres ved brug af dæktryksmåler.

Chassisrammen:

Må ikke være deformeret eller beskadiget i øvrigt.

Fejl kan være: revner i malingen, kraftig rustdannelse, rustdannelse omkring bolte eller nitter tyder på, at de har løsnet sig pga. slid eller manglende vedligeholdelse.

Fjedersystemet:

Skal være tætte, bedømt ved at utætheder vil kunne høres som en hvislen og at lastbilen vil blive "skæv" ved større utætheder og luftforbruget unormalt stort, evt. aflæst på manometer.

Akslen skal være fastspændt til hjulophæng/fjedre.

Udpege:

Rystelser og vibrationer i forhjulene kan være tegn på fejl i hjulophæng eller ubalance i hjulene.

Motor og transmission:

Udstødningssystem:

Udstødningssystemet skal være tæt og have tilstrækkelig støjdæmpende virkning, bedømt ved udstødningsslyden.

Motoren må ikke støje og ryge unødigt meget.

Motorrykningen:

Motoren må ikke være tilsølet af olie.

Motorolien - Kølevæsken skal være påfyldt så væskestanden er mellem min. og max. mærker.

Der skal være sprinklervæsken nok på til turen.

Lastbiler hvor der indgår hydraulik til kobling, olie mellem min. og max. mærker.

Udpege:

Unødig røg fra motorens udstødning kan tyde på slidt motor eller fejl ved brændstofsyste­met.

Transmission:

Motoropspeedning, uden at hastigheden øges, tyder på fejl i kobling. (kobling glider)
Vanskelige gearskift med kraftige mislyde tyder på fejl i gear eller kobling eller fejlbetjening.

Karrosseri og opbygning:

Førerhuset skal være fastlåst efter fabrikantens forskrifter.

Vekselladet skal være forsvarlig fastgjort.

Pressening skal være tilspændt.

Evt. last placeret og fastgjort forsvarligt.

Evt. lastrum forsvarlig lukket.

Betjeningsudstyr:

Kontakt af ratlås, tænding, elektrisk starter, rudevisker og -vasker, horn, lygter, blæser.

Kontakt til positionslys, fjernlys, nærlys, blinklys og havariblink.

Aflæse og forstå betydningen af speedometer og temperaturmåler, olietryk, elektrisk strøm, dørlukning, blinklyskontrol, parkeringsbremsen, ABS-bremsealarm, fejl i bremsesyste­met (lufttrykalarm).